

نحوه ی تهیه ی طرح یادگیری یا آموزشی

مطالعه موقعیت^۷ یادگیری و شناسایی ظرفیت‌های آن (ظرفیت‌های فردی یا جمعی در بافت یا زمینه یادگیری) برای تهیه طرح یادگیری
تهیه طرح یادگیری بر اساس تحلیل برنامه درسی (کتاب درسی)، شناسایی مفاهیم و مهارت‌های اساسی^۸ و طراحی تکالیف یادگیری و عملکردی
تولید مواد آموزشی مورد نیاز برای اجرای طرح یادگیری
هدایت فرآیند یادگیری در سطح کلاس درس/ مدرسه
ارزیابی از توانایی دانش‌آموزان در انتقال آموخته‌ها به موقعیت جدید

هـ. ساختار و ترتیب طرح یاددهی – یادگیری

الف. کامل نمودن مشخصات فرم

ب. مفاهیم و مهارت‌های اساسی^۹ در برنامه درسی یا کتاب درسی

ج. پیامد یادگیری (اهداف)

د. مراحل یا گام‌های اجرای^{۱۰} تکالیف یادگیری یا عملکردی

۱. برقراری ارتباط : به این معنی که فرصت یادگیری تدارک دیده شده در ارتباط با زندگی

روزمره دانش‌آموز بوده و برخاسته از مسایل یا چالش‌هایی است که دانش‌آموز با آن روبرو است^{۱۱}.

۲. تجربه کردن : یعنی؛ فرصت یادگیری تدارک دیده شده قابل تجربه، آزمایش و بررسی باشد، به

یادگیرنده کمک کند تا با بروز خلاقیت خود به کشف روابط و راه‌حل‌ها دست پیدا کند^{۱۲}، اختراع

کند و به ایده‌های نو بیندیشد یا از طریق پژوهش به پرسش‌های خود پاسخ دهد.

---

۷ منظور مدرسه و کلاس درس است .

۸ منظور اهداف جزئی و مفاهیم کلیدی می باشد که با مطالعه درس قابل استخراج بوده و از آن ها می توان به یک هدف کلی که همان پیامد می باشد رسید.

۹ همان مفاهیم جدید و مهارت های نو به صورت اهداف جزئی می باشند که با مطالعه ی درس مورد نظر برای تدریس قابل استخراج است.

۱۰ منظور اقدام به تدریس یا مقدماتش می باشد.

۱۱ معلم پس از جلب توجه دانش آموزان، باید موضوع درس و اهداف آنها را به دانش آموزان معرفی کند. معرفی درس و اهداف آن باید به گونه ای صورت گیرد که متناسب با ساختار شناختی

دانش آموزان باشد. معرفی درس و هدف های رفتاری آن، دانش آموزان را برای آشنایی با تجارب یادگیری و سعی در دستیابی به آنها آماده می سازد. معلم باید انتظارات خود را از دانش آموزان،

بسیار ساده، روشن و مشخص بیان کند. زمان اختصاص داده شده برای معرفی درس نباید بیش از ۳ تا ۵ دقیقه وقت کلاس را بگیرد

۱۲ مقدمه در ارائه محتوا بسیار مهم است. یک مقدمه خوب می تواند توجه دانش آموزان را جلب کند و علاقه ی آنها را به ادامه درس برانگیزد. مقدمه خوب شامل مطالب زیر است:

۳. به کار بستن : یعنی؛ مفاهیم و اطلاعات کسب شده برای دستیابی به درک عمیق و به کارگیری آن توسط دانش‌آموز ، کاربردی شود. مثل: ایجاد ارتباط بین تئوری و عمل یا به دست آوردن یک تصور حرفه‌ای در ارتباط با مساله یا حل مساله یا پژوهش انجام شده.

۴. به اشتراک گذاشتن : یعنی ؛ فرصت یادگیری تا حد امکان دانش‌آموزان را به کار گروهی تشویق کند و آن‌ها را در موقعیتی قرار دهد تا برای انجام پژوهش یا جمع‌آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آن‌ها نیاز به تعامل و تلفیق یافته‌ها یا مطالعه موضوع از زوایای مختلف کند.

۵. انتقال آموخته‌ها به موقعیت جدید : یعنی؛ فرصت‌های جدیدی برای به کارگیری و بسط آموخته‌ها به موقعیت جدید فراهم شود .

هـ. مواد و منابع آموزشی موردنیاز و تدارک دیدن فضای یادگیری

و . روش بازخورد دادن^{۱۳} به دانش‌آموزان در فرایند یادگیری

ز. سنجش آموخته‌ها و سنجش عملکرد^{۱۴}

۱- درس در چه موردی صحبت می‌کند؟ ۲- کجا و در چه زمانی دانش‌آموزان می‌توانند از آنچه در این درس می‌آموزند، استفاده کنند؟ ۳- چگونه باید مطالعه کنند و مفاهیم را

بیاموزند؟ ۴- بازنگری مختصری از آنچه در درسهای قبلی مرتبط با موضوع آموخته‌اند. تکرار مطالب پیش نیاز معمولاً برای مؤثر کردن تدریس لازم است؛ اما لازم نیست همیشه از

یک روش برای یادآوری رفتار ورودی استفاده کنیم. معلم باید روی نکات کلیدی رفتار ورودی تأکید کند تا درس جدید راحت تر و قابل فهم تر شود. این تکرار نباید طولانی باشد.

۱۳ منظور راهنمایی دانش‌آموزان برای رسیدن به پیامدها یا همان اهداف مورد نظر درس است .

۱۴ بعد از ارائه محتوا و جمع بندی و نتیجه گیری، لازم است معلم از چگونگی تحقق اهداف، آگاه شود. اگرچه این عمل ممکن است در طول فعالیت های آموزشی به طور ضمنی انجام شود؛ اما

ضرورت دارد معلم پس از پایان ارائه محتوا، با مقایسه سطح مهارتی که انتظار دارد دانش‌آموزان به آن برسند و آنچه دانش‌آموزان عملاً به آن رسیده‌اند، میزان یادگیری دانش‌آموزان و مؤثر بودن

روش تدریس خود را ارزشیابی کند.

زمان ارزشیابی، بستگی به مدت زمان تدریس دارد؛ اما این مرحله نباید زیاد وقت کلاس را بگیرد. به طور متعادل می‌توان ده دقیقه برای این کار در نظر گرفت. سؤالیهای مرحله ی ارزشیابی باید

بر اساس هدفهای رفتاری درس طرح شوند.